

og som ikke staae i Forhold til den ringe Interesse, man har deri. Jeg anseer dette for et meget vigtigt Moment, som det forekommer mig, at man maatte tage vel under Overveelse. Det kan vel være, at, naar Folket bliver saameget bebyrdet med idelige Møder og med de mange Spørgsmaal og Tvistigheder, som kunne opkomme af en saadan vanskelig Valgbasis, som den her omhandlede, man da bliver saa fed af det offentlige Liv, at man meget hellere vil overlade Alt til Regjeringen og til de af Regjeringen beskiftede Organer, saa at jeg virkelig troer, at man netop i det offentlige Livs, i den politiske og kommunale Friheds Interesse gjør godt i at tage sig tagt for alle saadanne Vidtløstigheder. Endnu skal jeg blot gjøre den Bemærkning, at jeg veed ikke, hvorledes man, naar man vil, at Maalestokken for Valgretten til Rigsdagen, ogsaa skal anvendes i Communen, da kommer til, at Valgretten skal indtræde med det 25de Aar, da den efter Grundloven ikke indtræder før det 30te Aar. Det er vel af en æret Landstingsmand (Blume), som iøvrigt selv har gjort opmærksom paa denne Inconsequens, blevet udtalt, at det ikke er nogen stor Mængde Menneſter, som kunne være i en Alder af mellem 25 og 30 Aar, og om hvilke der kunde være Spørgsmaal; men der er dog maaskee flere, end han synes at tænke sig. Han siger nemlig, at Personer i denne Alder sjældent ere bofødde, men, naar de blot ikke ere egentlige Tjenesteyende, saa behøve de ikke at være bofødde, for at have Udgang til Valgret. Dersom de give 24 β eller Gvadsumhelst til Fattigvæsenet, saa blive de jo derved valgberettigede.

Vardensleth: Der blev af den ærede 6te Landstingsmand for 9de Kreds (Bergsøe) fremsat adskillige Bemærkninger ved det Forslag, som jeg har tilladt mig at gjøre, fornemmelig hentede fra de statistiske Oplysninger, som han naturligtvis bedre end nogen Anden er istand til at meddele Thinget. Det er nu ganske naturligt, at hans Nie maa være særdeles aabent for disse statistiske Forhold, og jeg kunde derfor ogsaa finde, at der var nogen Grund for ham fra hans Standpunkt til at fremsøge de Bemærkninger, som han meente,

kunde tjene til Grundlag for Berigtigelser i det System, jeg har foreslaaet; men jeg kan dog ikke skjønne Andet, end at han og jeg gaae ud fra forskellige Standpunkter. Han seer Sagen meer igjennem sine statistiske Glas, og jeg seer den mere gjennem Livets Glas. Han har fornemmelig seet paa Forholdet mellem de forskellige Fordeleendomme og deres Bestoders indbyrdes Berettigelse; jeg seer mere paa de forskellige Glaser, som bestaae i det virkelige Liv, uden at tage fuldkommen strengt Hensyn til, hvor store Fordeleendomme de bestode. Jeg har allerede under Sagens tidligere Behandling anført, at den store Gaardmandsclasse er i Besiddelse af omtrent 76 pCt. af Landets Grundeendomme; men jeg har derfor i mit Forslag slet ikke troet at burde tillægge dem 76 pCt. af Stemmerne til Sogneforstanderskaberne. Jeg har ogsaa meget godt vidst, at Huusmændenes og Indfødernes Classe og Alt, hvad dertil maatte henregnes efter de daglige Forhold paa Landet, kun er i Besiddelse af omtrent 7 pCt. af al Grundeendom; men jeg har dog meent, at der burde tillægges dem 3 Valg, ikke 3 smaa bitte Valg, som den ærede 2den Landstingsmand for 11te Kreds (Schulin) benævnte dem; disse 3 Valg ere lige saa store som alle de andre, og de udgjøre en Trediedeel af de Valg, som skulle foretages til hele Sogneforstanderskabet, saa at jeg ikke veed, hvorfor han kalder dem smaa bitte Valg. De have kun 7 pCt. af Landets Grundeendomme i deres Besiddelse; men dog har jeg troet, at der med Hensyn til Staudens Talrigbed kunde tillægges dem tre store Valg, eller ialtsald ligesaa store, som alle de andre Valg, der finde Sted. Naar jeg derimod har troet at maatte foreslaae, at de større Eiendomsbestodere eller de, der ere over 12 Tdr. Hartkorn, skulle have to Valg, saa har jeg meget vel forudsæet, at dette vilde medføre store Anomalier eller forskellige Resultater paa de forskellige Steder; — thi det var mig heller ikke ubekendt, at der er et meget stort Antal Sogne, hvor der slet ingen Eiendomme er af denne Bessaffenhed, og at der navnlig i Jylland er 500 Sogne, hvor der ikke er Eiendomme paa over 12 Tdr. Hartkorn —; men det har jeg søgt at andre. Overhovedet har